

RETTENS DOM (Fjerde Afdeling)

8. november 2011 *

I sag T-88/09,

Idromacchine Srl, Porto Marghera (Italien),

Alessandro Capuzzo, Mirano (Italien),

Roberto Capuzzo, Mogliano Veneto (Italien),

ved advokaterne W. Viscardini og G. Donà,

sagsøgere,

mod

Europa-Kommissionen ved D. Grespan og E. Righini, som befuldmægtigede, bistået af advokat F. Ruggeri Laderchi,

sagsøgt,

* Processprog: italiensk.

angående en påstand om erstatning for det tab, sagsøgerne hævder at have lidt på grund af offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende* af løgnagtige oplysninger, som bl.a. har skadet Idromacchines image og omdømme, i Kommissionens beslutning K(2002) 5426 endelig af 30. december 2004, »Statsstøtte N 586/2003, N 587/2003, N 589/2003 & C 48/2004 (ex N 595/2003) — Forlængelse af leveringsfristen på tre år for et kemikalietankskib — Opfordring til at fremsætte bemærkninger efter artikel 88, stk. 2, [EF]«,

har

RET TEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, I. Pelikánová, og dommerne K. Jürimäe (refererende dommer) og M. van der Woude,

justitssekretær: ekspeditionssekretær J. Palacio González,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 8. februar 2011,

afsagt følgende

Dom

Sagens baggrund

- 1 Idromacchine Srl er et skibsværft, der navnlig udøver virksomhed inden for sektoren for fremstilling af dampkedler. Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo ejer hver 50 % af selskabskapitalen i Idromacchine og er henholdsvis bestyrelsesformand

og administrerende direktør. Idromacchine samt Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo benævnes herefter under ét »sagsøgerne«.

- 2 I 2002 indgav Cantiere navale De Poli SpA (herefter »De Poli«) en ordre hos Idromacchine på fire store containere til transport af flydende brændstof på skibene C.188 og C.189, hvis bygning De Poli stod for.

- 3 Bygningen af skibene C.188 og C.189 var genstand for driftsstøtte som reguleret ved Rådets forordning (EF) nr. 1540/98 af 29. juni 1998 om nye regler for støtte til skibsbygningsindustrien (EFT L 202, s. 1). I medfør af nævnte forordnings artikel 3, stk. 1 og 2, blev der ydet driftsstøtte under særlige betingelser, bl.a. blev der ikke ydet driftsstøtte til skibe, der leveres senere end tre år efter datoen for undertegnelsen af den endelige bygningskontrakt. I medfør af denne forordnings artikel 3, stk. 2, var Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber imidlertid beføjet til at udvide denne frist, når dette var berettiget på grund af det pågældende skibsbygningsprojekts komplicerede tekniske karakter eller på grund af forsinkelser som følge af uventede, betydelige og undskyldelige forstyrrelser i et skibsværfts arbejdsprogram, der skyldes ekstraordinære omstændigheder, som værftet ikke kunne forudse eller kontrollere. Kommissionen var kun beføjet til at foretage en sådan udvidelse af fristen, hvis den berørte medlemsstat foretog en anmeldelse til Kommissionen i henhold til artikel 2 i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 93 [EF] (EFT L 83, s. 1) af en anmodning om udvidelse.

- 4 Den 11. december 2003 anmeldte Den Italienske Republik til Kommissionen en anmodning i medfør af artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 1540/98 i medfør af artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 1540/98 om udvidelse af den oprindelige leveringsfrist på skibene, herunder skibene C.188 og C.189, som De Poli bl.a. stod for bygningen af.

- 5 I tidsrummet fra den 5. februar til den 18. oktober 2004 anmodede Kommissionen i flere omgange de italienske myndigheder om supplerede oplysninger vedrørende deres anmodning om udvidelse af den oprindelige leveringsfrist på skibene. Nævnte myndigheder besvarede Kommissionens anmodninger inden for de anførte frister.
- 6 Den 30. december 2004 meddelte Kommissionen Den Italienske Republik sin beslutning K(2002) 5426 endelig af 30. december 2004, »Statsstøtte — Italien — Statsstøtte N 586/2003, N 587/2003, N 589/2003 & C 48/2004 (ex N 595/2003) — Forlængelse af leveringsfristen på tre år for et kemikalietankskib — Opfordring til at fremsætte bemærkninger efter artikel 88, stk. 2, [EF]« (herefter »den anfægtede beslutning«).
- 7 I den anfægtede beslutning har Kommissionen dels ved den indledende fase af undersøgelsen af den anmeldte støtte indrømmet en udvidelse af leveringsfristen for de af De Poli byggede skibe efter at have konstateret, at betingelserne i artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 1540/98 var opfyldt, dels besluttet at indlede den formelle undersøgelsesprocedure i medfør af artikel 88, stk. 2, EF vedrørende anmodningen om en udvidelse af leveringsfristen for et kemikalietankskib, der var bygget af et andet skibsværft.
- 8 Hvad angår Kommissionens undersøgelse af anmodningen om udvidelsen af den oprindelige leveringsfrist for de af De Poli byggede skibe har Kommissionen anført følgende i den anfægtede beslutnings punkt 10, litra iii):

»Hvad angår skibene *C.196* og *C.197* havde skibsværftet hos Idromacchine [...], en af de største containerkonstruktører, indgivet en ordre på bygning af lastcontainere til skibene *C.188* og *C.189*, som var søsterskibe til skibsbygningerne *C.196* og *C.197*. I

anledning af bygningen af skibene *C.188* og *C.189* erklærede RINA (Registro italiano navale), det italienske certificeringsorgan, at de containere, der var under bygning hos Idromacchine til de førnævnte skibe, ikke levede op til standarderne på grund af mangler.

[...] De containere, som oprindeligt var tiltænkt skibene *C.188* og *C.189*, og som var blevet genstand for en ny ordre fra en anden konstruktør, blev derfor installeret på skibene *C.197* og *C.196* med en forsinkelse i leveringen på i alt seks måneder og dermed efter skæringsdagen den 31.12.2003.

Lastcontainerne er uundværlige komponenter, for at skibet kan blive godkendt til transport af flydende brændstof[; de italienske myndigheder] oplyser, at de containere, der anvendes på skibene *C.188* [og] *C.189* — og på søsterskibene *C.196* og *C.197* — skal opfylde de skibsmæssige strenge kvalitets- og sikkerhedsstandarder. Endvidere kunne det [skibs]værft[, der blev drevet af De Poli], ifølge de italienske myndigheds erklæringer, i lyset af Idromacchines erfaring, ikke forudse, at RINA ville afgive en negativ udtalelse i forbindelse med, om containerne på skibene *C.188* og *C.189* levede op til standarderne. De italienske myndigheder har ligeledes præciseret, at værftet, for at løse dette spørgsmål, straks indledte en søgning efter andre leverandører på markedet. Selskabet [G.] var den eneste leverandør, som accepterede at bygge nye containere, som åbenbart ikke kunne leveres før den 31.1.2004 og den 31.3.2004; følgelig så værftet sig nødsaget til at anmode om en forlængelse af leveringsfristen.

[...]«

- 9 I den anfægtede beslutnings punkt 28, stk. 3, har Kommissionen anført, at »hvad angår containerne skal det fremhæves, at den manglende mulighed for

containerkonstruktøren, Idromacchine, for at fremstille containerne (en grundlæggende komponent til skibet) i overensstemmelse med de foreskrevne certificeringsnormer og den heraf følgende manglende mulighed for at levere containerne inden for de aftale frister i det mindste er usædvanlig«.

10 Kommissionen har i den anfægtede beslutnings punkt 29, stk. 3, anført, at »hvad angår containerne må det konstateres, at de problemer, der er opstået med Idromacchines manglende mulighed for at levere containerne, som er nødvendige komponenter for anvendelsen af skibet i kommercielt øjemed under godkendte betingelser, ligeledes var uforudsigelige«.

11 Den anfægtede beslutnings punkt 31 har følgende ordlyd:

»Konstruktøren var ikke i stand til at levere containerne i henhold til de kontraktmæssige betingelser, og [skibs]værftet måtte bestille disse komponenter hos en anden leverandør, hvilket hermed forsinkede færdiggørelsen af skib *C.196* og *C.197* [...] Den manglende levering til tiden af nødvendige leverancer er uden for [De Polis] kontrol, [som] ikke havde beføjelse til at gribe ind [...]«

12 Endvidere er det bl.a. angivet i den anfægtede beslutnings tabel 1, at »uansvarligheden af de defekte containere på søsterskibene *C.188* og *C.189* i den fremskredne konstruktionsfase tvang værftet til deri at installere de containere, som var beregnet til skibene *C.196* og *C.197* «.

- 13 Endelig er der i den anfægtede beslutnings sidste punkt, således som det er blevet anmeldt Den Italienske Republik den 30. december 2004, anført følgende:

»[I] tilfælde af, at nærværende skrivelse indeholder fortrolige oplysninger, som ikke må afsløres, opfordres De til inden for en frist af [15] hverdage at regne fra datoen for modtagelsen af nærværende skrivelse at informere Kommissionen herom. I mangel af en begrundet anmodning i denne henseende inden for den anførte frist vil Kommissionen opfatte det således, at De er enig i offentliggørelsen af hele teksten i skrivelsen på det autentiske sprog på følgende internetadresse.«

- 14 De italienske myndigheder sendte ikke Kommissionen nogen anmodning om ikke at offentliggøre visse oplysninger, der var indeholdt i den anfægtede beslutning, med henvisning til, at de skulle være fortrolige.
- 15 Den anfægtede beslutning blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 18. februar 2005 (EUT C 42, s. 15).

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 16 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 27. februar 2009 har sagsøgerne anlagt nærværende erstatningssøgsmål.
- 17 Den 11. marts 2009 afviste formanden for Rettens Anden Afdeling den begæring om anonymitet og fortrolig behandling af oplysninger, som var blevet fremsat af sagsøgerne. Den 2. april 2009 stadfæstede afdelingsformanden afvisningen af sagsøgernes oprindelige begæring om anonymitet og fortrolig behandling af oplysninger.

- 18 Da sammensætningen af Rettens afdelinger er blevet ændret, er den refererende dommer blevet tilknyttet Fjerde Afdeling, og den foreliggende sag er følgelig blevet henvist til denne afdeling.
- 19 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret Rettens mundtlige spørgsmål i retsmødet den 8. februar 2011.
- 20 Sagsøgerne har nedlagt følgende påstande:
- Kommissionen tilpligtes at betale en erstatning for økonomisk skade på 5 459 641,28 EUR eller ethvert et andet beløb, som Retten eventuelt måtte fastsætte, at regne fra datoen for offentliggørelsen af den anfægtede beslutning til dom i sagen er afsagt og med morarenter fra datoen for afsigelse af dom indtil fuldstændig betaling af dette beløb til den af Den Europæiske Centralbank [ECB] fastsatte sats for de vigtigste refinansieringstransaktioner, forhøjet med 2 procentpoint.
 - Kommissionen tilpligtes at betale en erstatning for ikke-økonomisk skade til Idromacchine og til Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo, hvis beløb fastsættes ud fra, hvad der findes rimeligt, svarende eksempelvis til en væsentlig procentsats i størrelsesordenen 30-50 % af erstatningsbeløbet for den økonomiske skade, at regne fra datoen for offentliggørelsen af den anfægtede beslutning til afsigelse af dom i sagen og med morarenter fra datoen for afsigelsen af dommen indtil fuldstændig betaling af dette beløb til den sats, som er fastsat af ECB for de vigtigste refinansieringstransaktioner, forhøjet med 2 procentpoint.

- Kommissionen tilpligtes at genoprette Idromacchines samt Alessandro Capuzzos og Roberto Capuzzos omdømme ved de foranstaltninger, som Retten finder bedst egnede, såsom ved en ad hoc-offentliggørelse i EU-Tidende eller ved en skrivelse til de vigtigste kommittenter i sektoren, hvorved det bestemmes, at oplysningerne vedrørende Idromacchine berigtiges i den anfægtede beslutning.

- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

21 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

- Frifindelse.

- Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

- 22 I medfør af artikel 288, stk. 2, EF skal Det Europæiske Fællesskab for så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold i overensstemmelse med de almindelige retsgrund-sætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, erstatte skader forvoldt af dets institutioner eller af dets ansatte under udøvelsen af deres hverv.
- 23 Ifølge fast retspraksis er Fællesskabets erstatningspligt uden for kontrakt i henhold til artikel 288, stk. 2, EF på grund af ulovlig adfærd udvist af dets organer undergivet en række betingelser, nemlig at institutionens kritiserede adfærd har været retsstridig,

at der er indtrådt et tab, og at der er årsagsforbindelse mellem den ulovlige adfærd og det påståede tab (Domstolens dom af 29.9.1982, sag 26/81, *Oleifici Mediterranei* mod EØF, Sml. s. 3057, præmis 16, og Rettens dom af 14.12.2005, sag T-383/00, *Beamglow* mod Europa-Parlamentet m.fl., Sml. II, s. 5459, præmis 95).

- 24 Hvad for det første angår betingelsen om, at den adfærd, der lægges institutionen eller det omhandlede organ til last, er retsstridig, forudsættes det i retspraksis, at der føres bevis for en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse af en bestemmelse, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder (Domstolens dom af 4.7.2000, sag C-352/98 P, *Bergaderm og Goupil* mod Kommissionen, Sml. I, s. 5291, præmis 42). Hvad angår kravet om, at tilsidesættelsen skal være tilstrækkelig kvalificeret, er det væsentligste kriterium ved afgørelsen heraf, om den pågældende fællesskabsinstitution eller det pågældende fællesskabsorgan åbenbart og groft har tilsidesat grænserne for sin skønsmæssige beføjelse. Såfremt den pågældende institution eller det pågældende organ råder over et stærkt begrænset eller intet skøn, kan selve den omstændighed, at der er begået en overtrædelse af fællesskabsretten, være tilstrækkelig til at bevise, at der foreligger en tilstrækkelig kvalificeret krænkelse (Domstolens dom af 10.12.2002, sag C-312/00 P, *Kommissionen mod Camar og Tico*, Sml. I, s. 11355, præmis 54, og Rettens dom af 12.7.2001, forenede sager T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 og T-225/99, *Comafrika og Dole Fresh Fruit Europe* mod Kommissionen, Sml. II, s. 1975, præmis 134).

- 25 Hvad endvidere angår betingelsen om, at der er indtrådt et tab, kan Fællesskabet kun ifalde ansvar, såfremt sagsøgeren har lidt et »faktisk reelt tab« (Domstolens dom af 27.1.1982, forenede sager 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 og 5/81, *Birra Wührer* m.fl. mod Rådet og Kommissionen, Sml. s. 85, præmis 9, og sag 51/81, *De Franceschi* mod Rådet og Kommissionen, Sml. s. 117, præmis 9, samt Rettens dom af 16.1.1996, sag T-108/94, *Candiotte* mod Rådet, Sml. II, s. 87, præmis 54). Det påhviler sagsøgeren at føre bevis ved Fællesskabets retsinstanser for tabets indtræden og omfang (Domstolens dom af 21.5.1976, sag 26/74, *Roquette frères* mod Kommissionen, Sml. s. 677,

præmis 22-24, og Rettens dom af 9.1.1996, sag T-575/93, Koelman mod Kommissionen, Sml. II, s.1, præmis 97).

- 26 Endelig for så vidt angår betingelsen om, at der skal være en årsagsforbindelse mellem den påståede adfærd og det påberåbte tab, skal nævnte tab fremgå tilstrækkeligt klart af den påklagede adfærd, idet sidstnævnte skal være den afgørende årsag til tabet, mens der ikke er nogen forpligtelse til at erstatte ethvert, eventuelt fjernt, tab i forbindelse med en ulovlig situation (jf. Domstolens dom af 4.10.1979, forenede sager 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 og 45/79, Dumortier m.fl. mod Rådet, Sml. 1982, s. 1748, org.ref.: Rec. s. 3091, præmis 21, og Rettens dom af 10.5.2006, sag T-279/03, Galileo International Technology m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 1291, præmis 130 og den deri nævnte retspraksis). Det tilkommer sagsøgeren at føre bevis for årsagsforbindelsen mellem den påberåbte adfærd og det påståede tab (jf. Rettens dom af 30.9.1998, sag T-149/96, Coldiretti m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 3841, præmis 101 og den deri nævnte retspraksis).
- 27 Når en af de tre betingelser for, at Fællesskabet ifalder ansvar uden for kontraktforhold, ikke er opfyldt, vil Fællesskabet være at frifinde i det hele, idet det ikke er nødvendigt at undersøge, om de øvrige to betingelser er opfyldt (Rettens dom af 20.2.2002, sag T-170/00, Förde-Reederei mod Rådet og Kommissionen, Sml. II, s. 515, præmis 37; jf. i denne retning Domstolens dom af 15.9.1994, sag C-146/91, KYDEP mod Rådet og Kommissionen, Sml. I, s. 4199, præmis 81). I øvrigt er EF-retsinstansen ikke forpligtet til at undersøge, om betingelserne er opfyldt i en bestemt rækkefølge (Domstolens dom af 9.9.1999, sag C-257/98 P, Lucaccioni mod Kommissionen, Sml. I, s. 5251, præmis 13).
- 28 I det foreliggende tilfælde har sagsøgerne gjort gældende, at de har lidt ikke-økonomisk og økonomisk skade, som de har nedlagt påstand om erstatning for. Retten finder det hensigtsmæssigt først at undersøge påstanden om erstatning for sagsøgerenes ikke-økonomiske skade og dernæst deres påstand om erstatning for økonomisk skade.

1. Påstanden om erstatning for ikke-økonomisk skade

- 29 Det er sagsøgerne3s opfattelse, at såvel Idromacchine som Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo har lidt ikke-økonomisk skade, som bør erstattes.

Idromacchines ikke-økonomiske skade

- 30 Hvad angår den ikke-økonomiske skade, som Idromacchine angiveligt har lidt, skal betingelserne om Fællesskabets ansvar gennemgås ved først at undersøge betingelsen om en retsstridig handling, som Kommissionen kan foreholdes at have begået, dernæst betingelsen om, at der er indtrådt et tab, og endelig betingelsen om, at der skal være en årsagsforbindelse mellem den påståede adfærd og det påberåbte tab. Det er udelukkende i tilfælde af, at nævnte betingelser er opfyldt, at størrelsen af den erstatning, som i denne henseende bør tildeles Idromacchine, kan undersøges.

Den retsstridige handling, som Kommissionen foreholdes at have begået

- 31 Sagsøgerne har i deres skriftlige indlæg i det væsentlige kritiseret Kommissionen for to former for ulovlig adfærd.
- 32 Hvad angår den første form for ulovlig adfærd, som Kommissionen foreholdes, har sagsøgerne påberåbt sig en tilsidesættelse af principperne om god forvaltningsskik, om omhu og om overholdelsen af retten til forsvar, hvorefter Kommissionen burde have givet Idromacchine lejlighed til at give Kommissionen oplysninger inden

vedtagelsen af den anfægtede beslutning, for at Idromacchine kunne godtgøre, at dette selskab ikke var ansvarligt for forsinkelsen i leveringen af nævnte containere.

- 33 For det første skal det bemærkes, at ifølge retspraksis er proceduren for kontrol med statsstøtte, henset til sin generelle opbygning, en procedure, der indledes mod den medlemsstat, der i henhold til sine fællesskabsforpligtelser er ansvarlig for ydelse af støtten (jf. Domstolens dom af 24.9.2002, forenede sager *C-74/00 P* og *C-75/00 P*, *Falck og Acciaierie di Bolzano mod Kommissionen*, Sml. I, s. 7869, præmis 81 og den deri nævnte retspraksis).
- 34 I proceduren for kontrol med statsstøtte kan andre berørte parter end medlemsstaten endvidere ikke selv forlange en kontradiktorisk behandling af Kommissionen, svarende til den, der iværksættes over for den pågældende medlemsstat (jf. dommen i sagen *Falck og Acciaierie di Bolzano mod Kommissionen*, nævnt i præmis 35 ovenfor, præmis 82 og den deri nævnte retspraksis).
- 35 Endelig i forbindelse med proceduren i henhold til artikel 88 EF for kontrol med statsstøtte skal der sondres mellem, på den ene side, den indledende fase af undersøgelsen af støtteforanstaltninger i medfør af artikel 88, stk. 3, EF — der alene har til formål at gøre det muligt for Kommissionen at danne sig en første opfattelse af, om den pågældende støtte helt eller delvis er forenelig med fællesmarkedet — og, på den anden side, undersøgelsesfasen i henhold til samme artikels stk. 2. Først under denne sidstnævnte procedure, som skal give Kommissionen mulighed for at opnå fuldstændige oplysninger om alle sagens momenter, er Kommissionen i henhold til traktaten forpligtet til at give de interesserede parter adgang til at fremsætte deres bemærkninger (jf. Domstolens dom af 13.12.2005, sag *C-78/03 P*, *Kommissionen mod Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, Sml. I, s. 10737, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).

- 36 Det følger således af den ovenfor i præmis 33-35 nævnte retspraksis, at Kommissionen, som i den anfægtede beslutning har godkendt udvidelsen af konstruktionsfristerne for de af De Poli byggede skibe, på ingen måde var forpligtet til at høre Idromacchine under den indledende fase af undersøgelsen af de pågældende støtteforanstaltninger. Oven i købet var Idromacchine ikke tredjepart i proceduren, eftersom Idromacchine hverken var støttemodtager eller en støttemodtagers konkurrent til nævnte støtteforanstaltninger.
- 37 De af sagsøgeren fremsatte anbringender i denne henseende kan ikke ændre denne konklusion.
- 38 Dels skal argumentet om, at Kommissionen ville have draget andre konklusioner end dem, som blev vedtaget i den anfægtede beslutning, hvis Kommissionen havde hørt Idromacchine før vedtagelsen af den anfægtede beslutning, forkastes som ubegrundet. Et sådant argument ændrer nemlig ikke konklusionen i præmis 36 ovenfor, hvorefter Kommissionen i den indledende fase af undersøgelsen af de pågældende støtteforanstaltninger ikke på nogen måde var forpligtet til at høre Idromacchine.
- 39 Dels skal argumentet om, at de faktiske omstændigheder i det foreliggende tilfælde bør få Retten til at konkludere, at der er sket en tilsidesættelse af retten til forsvar, som Retten har gjort under tilsvarende omstændigheder i den sag, der gav anledning til dom af 24. september 2008 i sagen M mod Den Europæiske Ombudsmand (sag T-412/05, ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 133 og 136), forkastes som ugrundet. I denne dom konstaterede Retten, at Den Europæiske Ombudsmand havde tilsidesat kontradiktionsprincippet ved at udpege en embedsmand med navns nævnelse i en af sine beslutninger, der drejede sig om et tilfælde af fejl eller forsømmelse, uden imidlertid forudgående at have hørt vedkommende, selv om Den Europæiske Ombudsmand imidlertid var forpligtet hertil i medfør af de retsfor skrifter, som han var bundet af. Til forskel fra den sags faktiske omstændigheder var Kommissionen imidlertid ikke i det foreliggende tilfælde forpligtet til på nogen måde at høre Idromacchine før vedtagelsen af den anfægtede beslutning.

- 40 For så vidt som sagsøgerne har gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat principperne om god forvaltningsskik, om omhu og om overholdelse af retten til forsvar, som udspringer heraf, ved at undlade at høre Idromacchine før vedtagelsen af den anfægtede beslutning, må disse klagepunkter følgelig forkastes som ubegrundede.
- 41 Hvad angår den anden form for ulovlig adfærd, som Kommissionen foreholdes, har sagsøgerne påberåbt sig dels en tilsidesættelse af tavshedspligten, idet Kommissionen burde have afholdt sig fra med navns nævnelse at tillægge selskabet fejl i den anfægtede beslutning, dels en tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet, for så vidt som det efter sagsøgernes opfattelse ikke var nødvendigt at omtale Idromacchine med navns nævnelse i nævnte beslutning. Sagsøgerne har gjort gældende, at selv om det skulle blive konkluderet, at Idromacchine var ansvarlig for forsinkelserne med leveringen af de skibe, som De Poli havde bygget, eller at Idromacchine ikke havde leveret containerne i henhold til gældende standarder, forholder det sig ikke desto mindre således, at Kommissionen med urette udbredte navnet på Idromacchine i den anfægtede beslutning, der er offentliggjort i EU-Tidende, selv om en sådan udbredelse ikke var nødvendig i det foreliggende tilfælde.
- 42 Det bemærkes i denne henseende, at medlemmerne af Fællesskabets institutioner, medlemmerne af udvalgene samt Fællesskabets tjenestemænd og øvrige ansatte — selv efter at deres hverv er ophørt — i medfør af artikel 287 EF har pligt til ikke at give oplysninger om forhold, som ifølge deres natur er tjenestehemmeligheder, navnlig oplysninger om virksomheder og om deres forretningsforbindelser eller omkostningsforhold.
- 43 Forordning nr. 659/1999 gentager Kommissionens tavshedspligt i forbindelse med dens undersøgelse af statsstøtte. I 21. betragtning, in fine, til nævnte forordning anføres, at »når Kommissionen stiller sine beslutninger til rådighed for offentligheden, skal den overholde reglerne om tavshedspligt, jf. artikel [287] EF«. Samme forordnings artikel 24 bestemmer, at »Kommissionen og medlemsstaterne, Kommissionens og medlemsstaternes bemyndigede repræsentanter samt uafhængige eksperter

udpeget af Kommissionen ikke må give oplysninger om forhold, som er undergivet tavshedspligt, og som de får kendskab til i medfør af denne forordning«.

- 44 Hverken i artikel 287 EF eller i forordning nr. 659/1999 er det udtrykkeligt angivet, hvilke oplysninger — ud over forretningshemmeligheder — der er omfattet af tavshedspligten.
- 45 Ifølge retspraksis kan de oplysninger, der er omfattet af tavshedspligten, være såvel fortrolige oplysninger som forretningshemmeligheder (Rettens dom af 18.9.1996, sag T-353/94, Postbank mod Kommissionen, Sml. II, s. 921, præmis 86). Hvad i almindelighed angår arten af de forretningshemmeligheder eller andre oplysninger, som er omfattet af tavshedspligten, bemærkes, at disse forretningshemmeligheder eller hemmelige oplysninger for det første kun må være kendt af en begrænset personkreds. Der skal dernæst være tale om oplysninger, hvis offentliggørelse alvorligt kan skade den person, som har videregivet oplysningerne, eller tredjemand. Endelig kræves det, at de interesser, som vil kunne skades ved offentliggørelsen af den pågældende oplysning, objektivt set er beskyttelsesværdige. Vurderingen af en oplysningens fortrolige karakter nødvendiggør således, at der foretages en afvejning mellem på den ene side de berettigede interesser, der taler mod en udbredelse, og på den anden side den almene interesse, som fordrer, at fællesskabsinstitutionernes handlinger foretages så åbent som muligt (jf. Rettens dom af 30.5.2006, sag T-198/03, Bank Austria Creditanstalt mod Kommissionen, Sml. II, s. 1429, præmis 71, og af 12.10.2007, sag T-474/04, Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse mod Kommissionen, Sml. II, s. 4225, præmis 65 og den deri nævnte retspraksis).
- 46 Det skal derfor i lyset af de bestemmelser og den retspraksis, der er nævnt i præmis 42-47 ovenfor, undersøges, om Kommissionen, således som sagsøgerne har gjort gældende, har tilsidesat sin tavshedspligt samt proportionalitetsprincippet ved i den anfægtede beslutning med navns nævnelser at oplyse, at Idromacchine ikke havde leveret containere, der var i overensstemmelse med gældende standarder, og at Idromacchine ikke havde opfyldt sine kontraktmæssige forpligtelser.

- 47 I det foreliggende tilfælde må det for det første konstateres, at oplysningerne om, at Idromacchine ikke var i stand til at levere containere til De Poli, der var i overensstemmelse med de gældende standarder og de kontraktmæssige forpligtelser, blev givet af Den Italienske Republik til Kommissionen alene til brug for den administrative undersøgelsesprocedure vedrørende de pågældende støtteforanstaltninger. Endvidere drejer denne oplysning, som sagsøgerne i det væsentlige og med rette har gjort gældende, sig om afviklingen af de handelsmæssige forbindelser mellem disse to selskaber. Indholdet af disse oplysninger er derfor i det foreliggende tilfælde af fortrolig karakter.
- 48 For det andet kunne den offentliggørelse, der er nævnt i præmis 46 ovenfor, forårsage betydelig skade for Idromacchine. Uafhængigt af spørgsmålet om, hvorvidt Kommissionen foretog eller ikke foretog en urigtig vurdering af de faktiske omstændigheder ved at konkludere, at Idromacchine havde begået fejl ved opfyldelsen af de kontraktmæssige forpligtelser over for De Poli, må det under alle omstændigheder konstateres, at Kommissionens offentliggørelse af faktiske omstændigheder og vurderinger, der bl.a. udstiller Idromacchine med navns nævnelse i et dårligt lys i den anfægtede beslutning, kunne skade sidstnævnte betydeligt.
- 49 For det tredje, for så vidt som den offentliggørelse, der er nævnt i præmis 46 ovenfor, kunne skade Idromacchines image og omdømme, var dennes interesse i, at en sådan information ikke blev offentliggjort, objektivt set beskyttelsesværdig.
- 50 For det fjerde fremgår det af en afvejning mellem på den ene side Idromacchines legitime interesse i, at selskabets navn ikke blev offentliggjort i den anfægtede beslutning, og på den anden side den almene interesse, at en sådan udbredelse var uforholdsmæssig i forhold til formålet med den anfægtede beslutning.

- 51 I denne henseende skal det først fremhæves, at princippet om åbenhed og kravet om gennemsigtighed i fællesskabsinstitutionernes handlinger, således som det er fastsat i artikel 1 EU og i artiklerne 254 EF og 255 EF i det foreliggende tilfælde fordrede, at Kommissionen i forbindelse med undersøgelsen af statsstøtten til De Poli udtrykkeligt tog stilling til spørgsmålet om, hvorvidt forsinkelsen i bygningen af de omhandlede skibe var et resultat af tredjemands handlinger og ikke De Polis handlinger. Det ville imidlertid have været tilstrækkeligt, hvis Kommissionen havde henvist til en kontraktmæssig misligholdelse enten i meget generelle vendinger for en leverandør af en vigtig reservedel til de omhandlede skibe, eller nærmere bestemt i det foreliggende tilfælde for en leverandør af de omhandlede containere, uden at det var nødvendigt i nogen af tilfældene at nævne leverandøren ved navn, for at dennes legitime interesser kunne bevares.
- 52 Videre kan Kommissionens argumenter til støtte for, at denne ikke begik nogen fejl ved at offentliggøre navnet på Idromacchine i den anfægtede beslutning, ikke tiltrædes.
- 53 Dels for så vidt som Kommissionen i besvarelse af Rettens spørgsmål i retsmødet har gjort gældende, at det var »opportunt med hensyn til begrundelsen for den [anfægtede] beslutning« at angive navnet på den pågældende containerkonstruktør, som var »særdeles pålidelig[, men] som for en gangs skyld var forsinket med leveringen«, må et sådant argument forkastes som ugrundet. I forbindelse med undersøgelsen af de pågældende støtteordninger, der førte til vedtagelsen af den anfægtede beslutning, var det kun spørgsmålet, om Den Italienske Republik havde givet en tilstrækkelig begrundelse for De Polis forsinkelser i leveringen af skibene, der var relevant, uden at offentliggørelsen af identiteten på den eller de leverandører, der havde begået eventuelle fejl, som begrundede forsinkelserne, kunne have nogen indflydelse på Kommissionens konstatering i den anfægtede beslutning.

54 Dels bemærkes, i det omfang Kommissionen har gjort gældende, at undladelsen af at nævne leverandøren af containerne i den anfægtede beslutning ikke ville have forhindret offentligheden i at erfare leverandørens identitet, eftersom den pågældende økonomiske sektor var meget begrænset, eftersom den bestod af specialister, og eftersom der var en igangværende retstvist mellem De Poli og Idromacchine, som der var forlydender om i pressen, og som var for retten i Venedig (Italien), og som fremgik af forlydender i pressen, skal disse argumenter ligeledes forkastes som ugrundet. Disse omstændigheder ændrer ikke den betragtning, at når Kommissionen har udpeget Idromacchine som ansvarlig for leveringsforsinkelser, har den i den anfægtede beslutning offentliggjort de faktiske omstændigheder og vurderinger, hvorved Idromacchine med navns nævnelse udpeges som værende ude af stand til at levere varer til De Poli, der var i overensstemmelse med gældende standarder, og som værende ude af stand til at opfylde sine kontraktmæssige forpligtelser, selv om en sådan udbredelse ikke var nødvendig i forhold til den anfægtede beslutnings formål.

55 Endelig bør Kommissionens argumenter om, at den dels begrænsede sig til at basere den anfægtede beslutning på oplysninger, som Den Italienske Republik havde fremlagt for den, dels at det fremgår af artikel 24 og 25 i forordning nr. 659/1999 og af punkt 25 og ff. i Meddelelse fra Kommissionen K(2003) 4582 af 1. december 2003 om tavshedspligt i statsstøttebeslutninger (EUT C 297, s. 6), at det tilkom Den Italienske Republik at angive de oplysninger, som den mente var omfattet af tavshedspligten, forkastes. Selv om nævnte bestemmelser i det væsentlige foreskriver, at Kommissionen skal meddele sin beslutning til den berørte medlemsstat, som i princippet har 15 arbejdsdage til at fremhæve, hvilke oplysninger den mener er omfattet af tavshedspligten, fritager disse bestemmelser ikke Kommissionen for dens forpligtelse i medfør af artikel 287 EF til ikke at afsløre forretningshemmeligheder og er ikke til hinder for, at Kommissionen af eget initiativ vedtager ikke at offentliggøre oplysninger, som den anser for at være omfattet af tavshedspligten, selv om den ikke har modtaget en anmodning fra den pågældende medlemsstat i denne henseende. Endvidere bemærkes, at selv i tilfælde af, at Den Italienske Republik har begået fejl ved at fremsende oplysninger til Kommissionen, som var fejlagtige, og ved ikke at oplyse Kommissionen om den fortrolige karakter af oplysningerne vedrørende afviklingen af de handelsmæssige forbindelser mellem Idromacchine og De Poli, kan sådanne fejl ikke ændre den konklusion,

hvorefter Kommissionen under alle omstændigheder på eget initiativ kunne beslutte ikke at offentliggøre de oplysninger, der var omfattet af tavshedspligten.

- 56 Det følger heraf, at udbredelsen i den anfægtede beslutning af de faktiske omstændigheder og vurderinger, hvorved Idromacchine med navns nævnelse udpeges som værende ude af stand til at levere varer til De Poli, der var i overensstemmelse med gældende standarder, og som værende ude af stand til at opfylde sine kontraktmæssige forpligtelser, udgør en tilsidesættelse af tavshedspligten som omhandlet i artikel 287 EF. For så vidt som denne forpligtelse har til formål at beskytte borgernes rettigheder, og for så vidt som Kommissionen ikke råder over et vidt skøn med hensyn til at vurdere, om der i det konkrete tilfælde kan fraviges fra reglen om tavshedspligt, må det konstateres, at denne tilsidesættelse af fællesskabsretten er tilstrækkelig til at fastslå, at det udgør en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse i henhold til den i præmis 24 ovenfor nævnte retspraksis.
- 57 I lyset af samtlige ovenstående betragtninger må det konstateres, at Kommissionen ved tilsidesættelse af sin tavshedsforpligtelse har handlet ansvarspådragende, således at Det Europæiske Fællesskab ifalder ansvar uden for kontraktforhold i medfør af artikel 288, stk. 2, EF.
- 58 Under disse omstændigheder er gennemgangen af sagsøgernes sidste klagepunkt om, at Kommissionen ligeledes har tilsidesat proportionalitetsprincippet ved i den anfægtede beslutning at offentliggøre de faktiske omstændigheder og vurderinger, hvorved Idromacchine med navns nævnelse udpeges som værende ude af stand til at levere varer til De Poli, der var i overensstemmelse med gældende standarder, og som værende ude af stand til at opfylde sine kontraktmæssige forpligtelser, unødvendig. Selv om det kunne overvejes, om proportionalitetsprincippet er blevet tilsidesat, giver det under alle omstændigheder ikke sagsøgerne mulighed for i det foreliggende tilfælde — for den skade, de har gjort gældende — at få en erstatning, som efter sin karakter eller beløbsmæssigt er større end den erstatning, som de ville kunne få på grund af Kommissionens tilsidesættelse af sin tavshedsforpligtelse. Det er derfor ufornuddent at tage stilling til dette klagepunkt.

Om den indtrådte skade

- 59 Sagsøgerne har i det væsentlige gjort gældende, at Idromacchine har lidt en ikke-økonomisk skade i forbindelse med skade på selskabets image og omdømme, for så vidt som det med navns nævnelse i den anfægtede beslutning er blevet udpeget som værende ude af stand til at levere produkter, der var i overensstemmelse med gældende standarder, til De Poli og ude af stand til at imødekomme sine kontraktmæssige forpligtelser.
- 60 I denne henseende må det konstateres, at Kommissionen, som det fremgår af teksten i den anfægtede beslutning, der er gengivet i præmis 8-12 ovenfor, bl.a. med navns nævnelse har angivet, at Idromacchine ikke havde været i stand til at bygge containere i overensstemmelse med certificeringsnormerne [jf. punkt 10, litra iii), punkt 28, stk. 3, og punkt 29, stk. 3, i den anfægtede beslutning] og til ikke at have været i stand til at levere de omhandlede containere i overensstemmelse med sine kontraktmæssige forpligtelser (jf. den anfægtede beslutnings punkt 31), således at De Poli måtte ty til en anden virksomhed for at få opfyldt sine krav. En sådan omtale, som sætter Idromacchine i et dårligt lys ved at udpege selskabet som en virksomhed, der ikke er i stand til at levere ydelser, der er i overensstemmelse med de gældende standarder, og følgelig heller ikke er i stand til at opfylde sine kontraktmæssige forpligtelser, kan skade dettes image og omdømme, som i sig selv har en handelsmæssig værdi, hvilket Kommissionen i øvrigt ikke har bestridt i sine skriftlige indlæg.
- 61 Det bør i lighed med det af Retten konkluderede i præmis 150 i dommen i sagen M mod Den Europæiske Ombudsmand, nævnt i præmis 39 ovenfor, hvorefter selve offentliggørelsen på Den Europæiske Ombudsmands hjemmeside af den beslutning, hvori sagsøgeren i den sag, der gav anledning til denne dom, med navns nævnelse blev knyttet til et tilfælde af fejl eller forsømmelser, resulterede i, at sagsøgeren faktisk og reelt havde lidt et tab, bemærkes, at offentliggørelsen i EU-Tidende af omtalen af Idromacchine med navns nævnelse i den anfægtede beslutning i sig selv er tilstrækkelig til at godtgøre, at Idromacchine har lidt et faktisk og reelt tab.

- 62 Selv hvis det, således som Kommissionen har gjort gældende i retsmødet, skulle antages, at denne ikke har begået nogen vurderingsfejl ved i den anfægtede beslutning at konstatere, at Idromacchine havde begået fejl i sine kontraktmæssige forbindelser med De Poli, forholder det sig i øvrigt ikke desto mindre således, at de faktiske omstændigheder og vurderinger, hvorved Idromacchine med navns nævnelse udpeges som værende ude af stand til at levere varer til De Poli, der var i overensstemmelse med gældende standarder, og som værende ude af stand til at opfylde sine kontraktmæssige forpligtelser, skader Idromacchines image og omdømme. Endvidere rammer denne skade kun Idromacchine og adskiller sig fra den skade, der er et resultat af de eventuelle fejlagtige vurderinger, som Kommissionen eller Den Italienske Republik måtte have anlagt ved at konkludere, at Idromacchine var ansvarlig for forsinkelserne i leveringen af de omhandlede containere.
- 63 Det må derfor konstateres, at Idromacchine har lidt en skade på sit image og omdømme.

Årsagsforbindelsen mellem den påståede adfærd og den påberåbte skade

- 64 Sagsøgerne har i det væsentlige gjort gældende, at der er en direkte årsagsforbindelse mellem på den ene side tilsidesættelsen af tavshedsforpligtelsen og proportionalitetsprincippet og på den anden side skaden på Idromacchines image og omdømme.
- 65 I denne henseende må det konkluderes, at Idromacchine ikke ville have lidt nogen skade på sit image og omdømme, hvis ikke Kommissionen i den anfægtede beslutning havde offentliggjort de faktiske omstændigheder og vurderinger, hvorved Idromacchine med navns nævnelse udpeges som værende ude af stand til at levere varer til De Poli, der var i overensstemmelse med gældende standarder, og som værende ude af stand til at opfylde sine kontraktmæssige forpligtelser. Kommissionens argumenter

om, at der ikke er tilstrækkelig direkte årsagsforbindelse mellem dens påståede fejl og den af sagsøgerne påberåbte skade, kan ikke tiltrædes.

- 66 I det omfang Kommissionen har gjort gældende, at den af sagsøgerne lidte skade kan tilregnes dels De Poli, som i forbindelse med statsstøttesagen har gjort gældende, at årsagen til forsinkelserne i bygningen af skibene bl.a. fulgte af Idromacchines adfærd, dels Den Italienske Republik, som gav Kommissionen fejlagtige oplysninger, skal disse argumenter for det første forkastes som ugrundede.
- 67 Selv hvis det lægges til grund, at De Poli gav fejlagtige oplysninger vedrørende Idromacchine til Den Italienske Republik, som dels — med urette — videregav disse til Kommissionen, dels undlod at oplyse denne om, at nævnte oplysninger burde være omfattet af tavshedspligten, forholder det sig ikke desto mindre således, at den direkte årsag til Idromacchines skade i den henseende ikke følger af de påståede fejlagtige oplysninger, der blev givet af De Poli eller af Den Italienske Republik, men af, at Kommissionen i den anfægtede beslutning udbredte de faktiske omstændigheder og vurderinger, hvorved Idromacchine med navns nævnelser udpeges som værende ude af stand til at levere varer til De Poli, der var i overensstemmelse med gældende standarder, og som værende ude af stand til at opfylde sine kontraktmæssige forpligtelser, selv om dette ikke var nødvendigt af hensyn til formålet med den anfægtede beslutning.
- 68 For det andet, i modsætning til, hvad Kommissionen gjorde gældende i retsmødet, efter at sagsøgerne som svar på Rettens mundtlige spørgsmål havde oplyst, at retten i Venedig i december 2009 afsagde en dom, som fastslog, at De Poli ikke havde begået nogen fejl i forbindelse med opfyldelsen af sine kontraktmæssige forpligtelser over for Idromacchine, er en sådan dom under alle omstændigheder uden betydning for konklusionen, hvorefter Idromacchine ikke ville have lidt nogen skade på sit image og omdømme, hvis ikke Kommissionen havde offentliggjort selskabets navn i den anfægtede beslutning.

- 69 I lyset af samtlige de betragtninger, der er anført i præmis 31-68 ovenfor, må det konkluderes, at de tre betingelser for, at Fællesskabet ifalder ansvar uden for kontraktforhold i henhold til artikel 288, stk. 2, EF, er opfyldt, og følgelig må der fastsættes en godtgørelse til Idromacchine som erstatning for den ikke-økonomiske skade, som selskabet har lidt.

Erstatning for den ikke-økonomiske skade, som Idromacchine har lidt

- 70 Hvad angår erstatning for den skade på image og omdømme, som Idromacchine har lidt, har sagsøgerne i det væsentlige nedlagt påstand om, at der først fastsættes en godtgørelse ud fra, hvad der findes rimeligt, herefter tilkendelse af udligningsrenter, som omfatter perioden fra offentliggørelsen af den anfægtede beslutning til afsigelse af dom i sagen, og morarenter for perioden fra dommens afsigelse indtil erstatningen faktisk udbetales, og endelig foranstaltninger med henblik på at rehabilitere Idromacchines image og omdømme.
- 71 Hvad angår sagsøgernes påstand om, at Kommissionen skal betale en godtgørelse, der fastsættes ex aequo et bono, skal det for det første anføres, at sagsøgerne i besvarelse af de af Retten mundtlige stillede spørgsmål i retsmødet har præciseret, at eftersom et ikke-økonomisk tab ikke kan gøres op i tal, er det udelukkende i vejledende øjemed, at de har foreslået, at Retten i den henseende tilkender dem et beløb svarende til 30-50 % af det beløb, som de har krævet for deres økonomiske skade, dvs. et beløb på mellem 1 637 892 EUR og 2 729 820 EUR.
- 72 Hvad angår de faktorer, som efter sagsøgernes opfattelse har forværret skaden, for så vidt som Kommissionen »har gentaget den negative omtale af Idromacchine«, drejer

disse sig for det første om henvisninger til den anfægtede beslutning i først Kommissionens beslutning 2006/948/EF af 4. juli 2006 om Italiens planlagte statsstøtte til Cantieri Navali Termoli SPA (EUT L 383, s. 53), dernæst i beslutning 2008/C 208/07 af 16. april 2008, »Statsstøtte — Italien — Statsstøtte C 15/08 (ex N 318/07, N 319/07, N 544/07 og N 70/08) — Forlængelse af treårig leveringsfrist for fire kemikalietankskibe bygget af Cantiere Navale de Poli« (EUT C 208, s. 14) og endelig i Rettens dom af 12. november 2008, sag T-70/07, Cantieri Navali Termoli mod Kommissionen, ikke trykt i Samling af Afgørelser (EUT C 6, s. 25).

73 Selv om det er korrekt, at der i de to beslutninger og den dom, der er nævnt ovenfor i præmis 72, og som er offentliggjort i EU-Tidende, er henvist til den anfægtede beslutning, må det dog imidlertid konstateres, at der ikke heri er nævnt noget om de faktiske omstændigheder og vurderinger, hvorved Idromacchine med navns nævnelse udpeges som værende ude af stand til at levere varer til De Poli, der var i overensstemmelse med gældende standarder, og som værende ude af stand til at opfylde sine kontraktmæssige forpligtelser. Under disse omstændigheder er disse to beslutninger og denne dom ikke af en sådan karakter, at de kan have forværret Idromacchines ikke-økonomiske skade.

74 For det andet skal det fremhæves dels, at sagsøgerne ikke har fremført noget argument til støtte for deres påstand om tildeling af en godtgørelse, svarende til 30-50 % af 5459641,28 EUR, som de har krævet i erstatning for deres økonomiske skade. Skønt offentliggørelsen fra en offentlig myndigheds side, såsom Kommissionen, af oplysninger, der sætter Idromacchine i et dårligt lys, kunne påføre dette selskabs image og omdømme en reel skade, har sagsøgerne imidlertid ikke fremført noget argument eller bevis for, at et sådant beløb vil udgøre en retfærdig erstatning for skaden på Idromacchines image og omdømme. I denne henseende kan det bl.a. konstateres dels, at det ikke er gjort gældende, at dette beløb har nogen sammenhæng med de investeringsomkostninger, som Idromacchine har afholdt for at skabe og vedligeholde sit image og omdømme. Dels har sagsøgerne ikke fremført noget argument eller bevis for, at

nævnte beløb — som er 12-20 gange større end de 133 500 EUR, som er det årlige, gennemsnitlige overskud, som Idromacchine i øvrigt angiver at have indtjent i årene forud for offentliggørelsen af den anfægtede beslutning — skulle være en retfærdig erstatning af det tab, som Idromacchine har lidt.

- 75 For det tredje må det fastslås, at sagsøgerne under alle omstændigheder var i stand til i vid udstrækning at begrænse Idromacchines ikke-økonomiske skade. For så vidt som sagsøgerne har gjort gældende, at det italienske certificeringsorgan fra den 5. oktober 2004 havde givet Idromacchine en typeattest for de omhandlede containere for at berigtige, at disse var i overensstemmelse med gældende standarder, må det heraf udledes, at Idromacchine kunne påberåbe sig nævnte attest, bl.a. over for sine aktuelle og potentielle kunder, med henblik på, selv før offentliggørelsen af den anfægtede beslutning, at anfægte rigtigheden af de negative bedømmelser af Idromacchine i nævnte beslutning og således begrænse skaden på selskabets image og omdømme i den forbindelse. Med den begrundelse skal de af sagsøgerne fremførte argumenter som svar på Rettens spørgsmål i retsmødet, hvorefter skaden på Idromacchines image og omdømme var så meget desto mere betydelig, som den anfægtede beslutning siden offentliggørelsen var den første oplysning vedrørende Idromacchine, som søgemaskine på internettet fremkom med, og at nævnte beslutning var tilgængelig såvel på hjemmesiden for Kommissionens Generaldirektorat for Konkurrence som for EU-Tidende, hvis læsning var meget udbredt, ligeledes forkastes.
- 76 I lyset af samtlige de betragtninger, der er anført i præmis 71-75 ovenfor, og i mangel på mere konkrete beviser fra sagsøgerne for omfanget af den skade, som Idromacchine har lidt på sit image og omdømme, har Retten konkluderet, at en godtgørelse på 20 000 EUR udgør en rimelig godtgørelse.
- 77 Hvad for det andet angår sagsøgernes påstande vedrørende dels tilkendelse af udligningsrenter for perioden fra offentliggørelsen af den anfægtede beslutning til afsigelse af dom i sagen, dels morarenter for perioden fra afsigelse af dom og til betaling af

den skyldige erstatning, skal det for det første bemærkes, at når betingelserne for, at Det Europæiske Fællesskab ifalder ansvar uden for kontraktforhold, er opfyldt, skal de skadevirkninger, som følger af den tid, der er gået mellem skadens opståen og dagen for betalingen af erstatning, ikke lades ude af betragtning, for så vidt som der skal tages hensyn til den indtrådte pengeforringelse (Rettens dom af 13.7.2005, sag T-260/97, Camar mod Rådet og Kommissionen, Sml. II, s. 2741, præmis 138; jf. ligeledes i denne retning Domstolens dom af 3.2.1994, sag C-308/87, Grifoni mod CEEA, Sml. I, s. 341, præmis 40). Det skal bemærkes, at denne pengeforringelse er afspejlet i den af Eurostat (Den Europæiske Unions Statistiske Kontor) konstaterede årlige inflationsrate for den pågældende periode i den medlemsstat, hvor disse selskaber er registrerede (jf. i denne retning Domstolens dom af 27.1.2000, forenede sager C-104/89 og C-37/90, Mulder m.fl. mod Rådet og Kommissionen, Sml. I, s. 203, præmis 220 og 221, Rettens dom i sagen Camar mod Rådet og Kommissionen, præmis 139, og dom af 26.11.2008, sag T-285/03, Agraz m.fl. mod Kommissionen, ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 50). I den henseende må det i det foreliggende tilfælde konstateres, at den skadevoldende handling er indtrådt på tidspunktet for offentliggørelsen af den anfægtede beslutning i EU-Tidende, dvs. den 18. februar 2005.

78 Under disse omstændigheder må det konkluderes, at Kommissionen skal betale udligningsrenter fra offentliggørelsen den 18. februar 2005 af den anfægtede beslutning til afsigelsen af denne dom til den sats, som er fastsat af ECB for de vigtigste refinansieringstransaktioner, forhøjet med 2 procentpoint.

79 Ifølge Domstolens praksis kan der for det andet betales morarenter af den skyldige godtgørelse fra datoen for afsigelsen af den dom, hvorved pligten til at erstatte skade fastslås (jf. i den forbindelse dommen i sagen Dumortier m.fl. mod Rådet, nævnt i præmis 28 ovenfor, præmis 25, dommen i sagen Mulder m.fl. mod Rådet og Kommissionen, nævnt i præmis 77 ovenfor, præmis 35, og dommen i sagen Agraz m.fl. mod Kommissionen, nævnt i præmis 79 ovenfor, præmis 55). I henhold til retspraksis beregnes den rentesats, der skal anvendes, på grundlag af den sats, som er fastsat af ECB for de vigtigste refinansieringstransaktioner, og som er gældende i den pågældende periode, forhøjet med 2 procentpoint (dommen i sagen Camar mod Rådet og

Kommissionen, nævnt i præmis 79 ovenfor, præmis 146, og dommen i sagen Agraz m.fl. mod Kommissionen, nævnt i præmis 79 ovenfor, præmis 55).

- 80 Under disse omstændigheder må det konkluderes, at Kommissionen skal betale morarenter fra afsigelsen af denne dom indtil det fulde beløb for godtgørelsen er blevet betalt på grundlag af den sats, som er fastsat af ECB for de vigtigste refinansieringstransaktioner, og som er gældende i den pågældende periode, forhøjet med 2 procentpoint.
- 81 Hvad for det tredje angår sagsøgernes påstande om, at Idromacchines image skal rehabiliteres, skal det bemærkes, at det ifølge retspraksis følger af artikel 288, stk. 2, EF og af artikel 235 EF, som ikke udelukker erstatning in natura, at Den Europæiske Unions retsinstanser har kompetence til at pålægge Fællesskabet enhver form for erstatning, der er i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer på området for ansvar uden for kontraktforhold, herunder erstatning in natura, såfremt den er i overensstemmelse med disse grundsætninger, i givet fald i form af et handle- eller undladelsespålæg (dommen i sagen Galileo International Technology m.fl. mod Kommissionen, nævnt i præmis 28 ovenfor, præmis 63).
- 82 I det foreliggende tilfælde må sagsøgernes påstande om, at Retten kan rehabilitere Idromacchines image, enten ved offentliggørelse i EU-Tidende af en berigtigelse af de påståede forkerte oplysninger, som måtte være indeholdt i den anfægtede beslutning, eller ved fremsendelse til de erhvervsdrivende inden for værftsindustrien af en skrivelse, der berigtiger de påståede fejlagtige oplysninger i den anfægtede beslutning, forkastes som ugrundet. Sagsøgerne har ganske vist i det væsentlige anført gentagne gange i deres skriftlige indlæg, at Idromacchine ikke har begået nogen fejl i forbindelse med opfyldelsen af sine kontraktmæssige forpligtelser med De Poli. Det skal imidlertid bemærkes, at den fejl, som er blevet konstateret i forhold til Kommissionen i præmis 56 ovenfor, i overensstemmelse med sagsøgernes påstand består i offentliggørelsen af Idromacchines navn og ikke i en urigtig vurdering af de faktiske omstændigheder, da Kommissionen i den anfægtede beslutning angav, at Idromacchine var ansvarlig for den mangelfulde opfyldelse af sine kontraktmæssige forpligtelser i forhold til De Poli. Da sagsøgeren ikke har nedlagt påstand herom, er en konstatering af en sådan fejl vurdering fra Kommissionens side ikke genstand for den foreliggende

sag, hvorfor det er uforholdent at undersøge, om Kommissionen har anlagt en sådan urigtig vurdering, og så meget desto mindre at pålægge Kommissionen foranstaltninger med henblik på at rehabilitere Idromacchines image og omdømme.

- 83 Derfor må påstanden om rehabilitering af Idromacchines image og omdømme som nedlagt af sagsøgerne forkastes som ubegrundet.
- 84 Som konklusion på sagsøgernes påstand om erstatning for Idromacchines ikke-økonomiske skade skal det derfor for det første konkluderes, at betingelserne for, at Fællesskabet ifalder ansvar uden for kontraktforhold, er opfyldt, for det andet, at Idromacchine tilkendes et beløb af 20000EUR som erstatning for selskabets ikke-økonomiske skade, for det tredje, at Kommissionen pålægges at betale udligningsrenter af dette beløb fra offentliggørelsen den 18. februar 2005 af den anfægtede beslutning i EU-Tidende indtil afsigelsen af dom i denne sag til den sats, som er fastsat af ECB for de vigtigste refinansieringstransaktioner, forhøjet med 2 procentpoint og, for det fjerde, at Kommissionen pålægges at betale morarenter af dette beløb fra datoen for afsigelsen af denne dom indtil det fulde beløb for godtgørelsen er blevet betalt til den sats, som er fastsat af ECB for de vigtigste refinansieringstransaktioner, og som er gældende i den pågældende periode, forhøjet med 2 procentpoint.

Den ikke-økonomiske skade, som Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo har lidt

- 85 Det fremgår af sagsøgernes skriftlige indlæg, at de i det væsentlige har gjort gældende, at Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo har lidt to former for ikke-økonomisk skade. Dels har sagsøgerne gjort gældende, at skaden på Idromacchines image og omdømme »som en konsekvens heraf« har berørt Alessandro Capuzzo og Roberto

Capuzzo i deres egenskab af ejere af hele Idromacchines selskabskapital og i deres egenskab af bestyrelsesmedlemmer i dette selskab. Dels har sagsøgerne anført, at de er blevet ramt af en »tilstand af ængstelse for [Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo] på grund af den tvingende nødvendighed af at råde bod på den skade, som Kommissionen har forårsaget ved offentliggørelsen af oplysninger, som [de] har kvalificeret og fortsat kvalificerer som løgnagtige«, samt »i en tilstand af usikkerhed« og »i en tilstand af frustration« som følge af deres fejlslagne forsøg efter offentliggørelsen af den anfægtede beslutning på at opnå erstatning for den skade, som Idromacchine har lidt.

- 86 For så vidt som det allerede er blevet konstateret i præmis 59 ovenfor, at Kommissionen ved tilsidesættelse af sin tavshedsforpligtelse har begået fejl, skal det undersøges, om sagsøgerne i det foreliggende tilfælde har godtgjort, at Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo har lidt et faktisk og reelt ikke-økonomisk tab, og om der er en årsagsforbindelse mellem denne form for ulovlig adfærd og deres påståede ikke-økonomiske skade. Hvis en af disse betingelser ikke er opfyldt, kan Fællesskabets ansvar i henhold til den retspraksis, som er nævnt i præmis 27 ovenfor, ikke pådrages.
- 87 Hvad for det første angår den skade på image og omdømme, som Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo »som en konsekvens heraf« efter det påståede har lidt ved skaden på Idromacchines image og omdømme, må det i lighed med det af Kommissionen anførte konstateres, at deres navne ikke optræder nogen steder i den anfægtede beslutning, og at der ikke personligt er tillagt dem fejlagtig adfærd.
- 88 Endvidere skal det fremhæves, at den blotte omstændighed, at Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo ejer hele Idromacchines selskabskapital og er de førende bestyrelsesmedlemmer i selskabet, ikke kan ændre konstateringen af, at det alene er Idromacchines adfærd, og ikke selskabets aktionærers eller bestyrelsesmedlemmers adfærd, der er blevet rejst tvivl om af Kommissionen i den anfægtede beslutning. I denne henseende skal det understreges, som det fremgår af teksten i den anfægtede beslutning, der er gengivet i præmis 8-12 ovenfor, at det er selskabets egen evne til at opfylde sine kontraktmæssige forpligtelser og til at levere produkter, der er i

overensstemmelse med gældende standarder, og ikke Alessandro Capuzzos og Roberto Capuzzos evner som bestyrelsesmedlemmer eller aktionærer, som der er blevet rejst tvivl om i nævnte beslutning.

- 89 Endelig for så vidt som sagsøgerne har henvist til Rettens dom af 9. juli 1999 (sag T-231/97, *New Europe Consulting og Brown mod Kommissionen*, Sml. II, s. 2403, præmis 54 og 55), skal det fremhæves, at de faktiske omstændigheder i denne sag var forskellige fra dem, der foreligger i denne sag, og ikke kan føre til en lignende konklusion. Selv om det fremgår af præmis 54 og 55 i den nævnte dom, at Retten i den sag konkluderede, at skaden på det omhandlede selskabs omdømme havde berørt omdømmet for dets direktør, som ejede 99 % af selskabet, var det på grundlag af omstændighederne i det foreliggende tilfælde nemlig dels, at nævnte direktør i den første tid selv havde drevet denne virksomheds aktiviteter i form af en »enkelt virksomhed«, dels at han personligt var blevet sat i en uvis situation af Kommissionen, som havde tvunget ham til at træffe forgæves foranstaltninger for at ændre den situation, som var blevet skabt af Kommissionen. Imidlertid har sagsøgerne i det foreliggende tilfælde ikke ført bevis for, at nogle af disse omstændigheder var opfyldt.
- 90 Det må derfor fastslås, at sagsøgerne ikke har godtgjort, at Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo faktisk har lidt skade på deres image og omdømme i deres egenskab af Idromacchines aktionærer og bestyrelsesmedlemmer.
- 91 Hvad for det andet angår den ikke-økonomiske skade, som Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo har lidt som følge af deres tilstand af »ængstelse« i forbindelse med nødvendigheden af at genetablere Idromacchines image og som følge af deres tilstand af »usikkerhed« og »frustration« grundet deres forgæves forsøg efter offentliggørelsen af den anfægtede beslutning på at opnå erstatning for den skade, som Idromacchine havde lidt, må det konstateres dels, at sagsøgerne har begrænset sig til at gøre gældende, at de har lidt skade af psykologisk karakter uden imidlertid at føre bevis herfor.

- 92 Dels fremgår det under alle omstændigheder ikke i det foreliggende tilfælde af de beviser, som sagsøgerne har fremlagt for Retten, at de administrative procedurer, som Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo personligt har indledt i deres egenskab af Idromacchines bestyrelsesmedlemmer, er gået videre end fremsendelsen af to skrivelser, der er underskrevet i det italienske udenrigsministerium og i Kommissionen. Imidlertid kan disse procedurer alene ikke anses for at kunne fremkalde gener, som overskrider de sædvanlige erhvervsmæssige følger for bestyrelsesmedlemmer såsom Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo, som kan udgøre en ikke-økonomisk skade.
- 93 Derfor har sagsøgerne ikke godtgjort, at Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo er blevet ramt af en tilstand af »ængstelse«, »usikkerhed« og »frustration«, som indebærer et faktisk og reelt tab.
- 94 I lyset af samtlige de betragtninger, der er anført i præmis 84-95 ovenfor, må sagsøgerne påstand om erstatning i anledning af den ikke-økonomiske skade, som Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo hævdes at have lidt, forkastes. Under disse omstændigheder må sagsøgernes anden og tredje påstand om at tilkende dem udligningsrenter og morarenter i den henseende eller at pålægge Kommissionen at »rehabilitere« deres image og omdømme forkastes.

2. Påstanden om erstatning for økonomisk skade

- 95 Sagsøgerne har gjort gældende, at de har lidt fire former for økonomisk skade.
- 96 For det første har sagsøgerne nedlagt påstand om erstatning af den skade, som de angiveligt har lidt som følge af, at det var nødvendigt for Idromacchine til såvel Den Italienske Republik som til Kommissionen at indgive en formel begæring om aktindsigt

i de dokumenter, som de to sidstnævnte aktører havde udvekslet i forbindelse med statsstøttesagen, som mundede ud i vedtagelsen af den anfægtede beslutning. I den forbindelse kræver de erstatning dels på 3 569,28 EUR, svarende til advokatombkostninger og til rejseudgifter for en af Idromacchines ansatte for at få adgang til dokumenter, som var i de italienske myndigheders besiddelse, dels på 9 072 EUR, svarende til omkostningerne til en teknisk og regnskabsmæssig sagkyndig rapport om de skader, som Idromacchine havde lidt, hvilken rapport de har bestilt hos et revisionsfirma under denne sag (herefter »den sagkyndige rapport«).

⁹⁷ I den forbindelse skal det bemærkes, at i medfør af Rettens procesreglements artikel 91, litra b), omfatter udgifter, der kan kræves erstattet, nødvendige udgifter, som parterne har afholdt med henblik på sagens behandling.

⁹⁸ Derfor hvad for det første angår udgifterne i forbindelse med den sagkyndige rapport, som sagsøgerne har afholdt for at fastsætte beløbet for deres påståede skade under denne sag for Retten, må det konstateres, at i henhold til en fast retspraksis kan sådanne udgifter, som parterne har afholdt under retssagen, ikke betragtes som et særligt tab i forhold til sagsomkostningerne (jf. i denne retning Domstolens dom af 10.6.1999, sag C-334/97, Kommissionen mod Montorio, Sml. I, s. 3387, præmis 54, og Rettens kendelse af 14.9.2005, sag T-140/04, Ehcon mod Kommissionen, Sml. II, s. 3287, præmis 79).

⁹⁹ Derfor må det konstateres, at sagsøgerne ikke på grundlag af artikel 288, stk. 2, EF kan kræve erstatning for udgifterne afholdt i forbindelse med indhentelsen af den sagkyndige rapport, som de har bestilt til denne sag.

- 100 Hvad for det andet angår advokatombkostninger og rejseudgifter for en af Idromacchines ansatte i forbindelse med aktindsigt i de skrivelser, der er udvekslet mellem Den Italienske Republik og Kommissionen, som sagsøgerne måtte have afholdt i fasen forud for denne sag, skal det bemærkes, at Retten har konkluderet, at selv om der blev udført et omfattende juridisk arbejde under proceduren inden retssagen, omfatter procesreglementets artikel 91 kun sagens behandling ved Retten og ikke den forudgående procedure. Dette følger især af procesreglementets artikel 90, hvori der tales om »sagens behandling ved Retten« (jf. i denne retning Rettens kendelse af 24.1.2002, sag T-38/95 DEP, Groupe Origny mod Kommissionen, Sml. II, s. 217, præmis 29 og den deri nævnte retspraksis). Da omkostninger afholdt under fasen forud for selve retssagen ikke kan erstattes, kan de nævnte omkostninger ikke anses for et tab, der kan kræves erstattet inden for rammerne af en erstatningssag (kendelsen i sagen Ehcon mod Kommissionen, nævnt i præmis 98 ovenfor, præmis 79).
- 101 Derfor må det ligeledes konstateres, at sagsøgerne ikke på grundlag af artikel 288, stk. 2, EF kan kræve erstatning for advokatudgifter og for rejseudgifter for en af Idromacchines ansatte, som de har afholdt i forbindelse med fasen forud for denne retssag ved Retten.
- 102 I lyset af de konklusioner, der er foretaget i præmis 95-101 ovenfor, må påstandene om erstatning for de udgifter, som sagsøgerne har afholdt dels forud for den foreliggende sag, dels til brug for denne sag, forkastes.
- 103 Da Retten for det andet i præmis 57 ovenfor allerede har konstateret, at Kommissionen havde begået en fejl, der indebærer, at Det Europæiske Fællesskab ifalder ansvar uden for kontraktforhold, skal det undersøges, om sagsøgerne har godtgjort, at de faktisk har lidt hver af de tre former for økonomisk skade, som de har påberåbt sig,

og om der er en årsagsforbindelse mellem alle de nævnte skader, som de har påberåbt sig, og denne fejl. I henhold til den retspraksis, der er nævnt i præmis 27 ovenfor, kan Fællesskabets ansvar uden for kontraktforhold ikke anses for at foreligge, hvis blot en af disse betingelser ikke er opfyldt.

- 104 For det første har sagsøgerne nedlagt påstand om en erstatning på 3 900 000 EUR, svarende til værdien af bygningen af de omhandlede containere. Ifølge sagsøgernes opfattelse var det ikke lykkedes for Idromacchine at videresælge nævnte containere på grund af omtalen i den anfægtede beslutning vedrørende disses formodede mangler, hvilket i det væsentlige er angivet i en skrivelse fra en mægler af 30. marts 2007, som er vedlagt i stævningen (herefter »mæglerens skrivelse«).
- 105 I den henseende skal det dels konstateres, at sagsøgerne i deres skriftlige indlæg har gjort gældende, at eftersom de omhandlede containere forblev usolgte efter offentliggørelsen i den anfægtede beslutning, »gik Idromacchine så vidt som til i samarbejde med andre selskaber inden for sektoren og nogle redere at indlede bygningen af et ad hoc-skibsfartøj (hvis fysiske og mekaniske kendetegn [var] sammenlignelige med de tilsvarende for [De Polis] skibsfartøj, på hvilke de containere, som var blevet bestilt, var blevet installeret) forgæves«. Uden at det er nødvendigt at tage stilling til pålideligheden som bevismiddel af mæglerens skrivelse, som Kommissionen har anfægtet, skal det derfor fremhæves, som sagsøgerne selv har erkendt, at de omhandlede containere ikke blev videresolgt, fordi de var blevet konstrueret for at tilgodese de særlige kendetegn ved de skibe, på hvilke De Poli skulle installere containerne, og ikke fordi Kommissionen havde handlet fejlagtigt ved offentliggørelsen af den anfægtede beslutning.
- 106 Dels skal det i alle tilfælde fremhæves, at Idromacchines økonomiske skade i denne henseende direkte skyldes, at De Poli ikke havde foretaget betaling af nævnte containere, og ikke, at Kommissionen har handlet ansvarspådragende. Det er derfor inden for rammerne af et søgsmål om ansvar i kontrakt ved de nationale retter, og ikke i forbindelse med denne sag, at Idromacchine i det foreliggende tilfælde er berettiget til at modtage en erstatning for denne økonomiske skade.

- 107 Det følger heraf, at sagsøgerne ikke har godtgjort, at der er en årsagsforbindelse mellem Kommissionens ansvarspådragende adfærd og den økonomiske skade, som Idromacchine led som følge af, at sidstnævnte måtte bære omkostningerne til bygningen af de omhandlede containere, som forblev usolgte. Sagsøgernes påstand om erstatning i denne henseende må derfor forkastes.
- 108 For det andet har sagsøgerne nedlagt påstand om erstatning på 1 013 000 EUR, svarende til »Idromacchines påståede manglende produktivitet for varer og udstyr, der var afsat alene til sektoren for fremstilling af dampkedler fra 2005 til 2008«. Sagsøgerne har gjort gældende, at »fra 2005 blev Idromacchine tvunget til at påtage sig en række omkostninger for at holde en sektor i gang, der var blevet uproduktiv netop på grund af de offentliggjorte oplysninger«, i den anfægtede beslutning. I den henseende har de i deres skriftlige indlæg gengivet et skema, som er udarbejdet af en af Idromacchines ansatte, og ifølge hvilket der var 14 anlæg, som Idromacchine havde købt mellem 1995 og 2002, og hvis aktuelle samlede værdi udgjorde 1 013 000 EUR, som anvendtes til fremstilling af containere.
- 109 Det skal fremhæves, at selv om det beløb, som sagsøgerne har nedlagt påstand om, ifølge deres beregninger afspejler 2008-værdien af det udstyr, som er blevet anvendt til bygningen af containerne, er et sådant beløb imidlertid uden forbindelse med selve genstanden for deres erstatningssøgsmål, eftersom nævnte udstyr ikke var i brug i en periode på tre år efter vedtagelsen af den anfægtede beslutning. Under disse omstændigheder må det konstateres, at den skade, for hvilken de har nedlagt påstand om erstatning på 1 013 000 EUR, ikke er et faktisk og reelt tab.
- 110 Endvidere må det i alle tilfælde konstateres, at sagsøgerne i det foreliggende tilfælde ikke har godtgjort, at der er en årsagsforbindelse mellem Kommissionens ansvarspådragende adfærd og den omstændighed, at Idromacchine ikke har kunnet anvende dette udstyr i et tidsrum af tre år efter vedtagelsen af den anfægtede beslutning.

- 111 For det første fører sagsøgernes argumenter om dels, at sektoren for fremstilling af dampkedler oplevede en stigning fra 2005 til 2008, dels at Idromacchine aldrig havde været udsat for klager fra andre kunder end De Poli, på ingen måde til den konklusion, at Idromacchines omsætning og dermed selskabets evne til at afskrive dette udstyr ikke ville være blevet reduceret, hvis den anfægtede beslutning ikke var blevet offentliggjort. Det kan ikke udledes af den omstændighed, at et marked er i vækst, at omsætningen for et nærmere bestemt selskab på dette marked nødvendigvis vil forøges.
- 112 Endvidere gør mæglerens skrivelse, som sagsøgerne har fremlagt, hvorefter de kunder, der er blevet taget kontakt til i forbindelse med salget af de omhandlede containere, »til stadighed har taget uoverstigelige forbehold [i betragtning af] den formodede defekt ved [de omhandlede] containere, således som det er blevet oplyst af Europa-Kommissionen i [EU-Tidende] den 18. februar 2005«, det ikke muligt at fastslå, at der er en tilstrækkelig direkte årsagsforbindelse mellem offentliggørelsen af den anfægtede beslutning og den omstændighed, at Idromacchine har oplevet et kraftigt fald i sin indtjening fra 2005 til 2008, eftersom Idromacchine ikke var i stand til at bruge sit udstyr i et tidsrum af tre år efter vedtagelsen af den anfægtede beslutning på grund af Kommissionens fejl. Det skal i den henseende understreges, at sagsøgerne ikke har ført noget bevis for, at Idromacchines aktuelle eller potentielle kunder som følge af offentliggørelsen af den anfægtede beslutning har afstået fra at indgive en ordre på andre containere end dem, som er omhandlet af den anfægtede beslutning, eller ydermere eksempelvis, at Idromacchine efter offentliggørelsen af den anfægtede beslutning er blevet fjernet fra listen over sælgere, som den stod på, og hvor sagsøgerne i deres skriftlige indlæg har anført, at kun »optagelsen på sådanne lister g[jorde] det muligt at opnå ordrer«.
- 113 Endelig har sagsøgerne ikke givet nogen begrundelse for, hvorfor offentliggørelsen af den anfægtede beslutning skulle have medført et fald i Idromacchines omsætning, selv om Idromacchine over for enhver aktuel eller potentiel kunde kunne bevise — ifølge selskabets egne skriftlige indlæg — at de omhandlede containeres opfyldelse af

gældende standarder endeligt var blevet anerkendt den 5. oktober 2004 af det italienske certificeringsorgan og endda før offentliggørelsen af den anfægtede beslutning.

- 114 Det fremgår derfor af konklusionerne i præmis 108-113 ovenfor, at sagsøgerne hverken har godtgjort, at selskabet har lidt et faktisk og reelt tab, eller at der er en årsagsforbindelse mellem Kommissionens ansvarspådragende adfærd og sagsøgernes påståede økonomiske skade, svarende til den påståede »manglende produktivitet for varer og udstyr, der var afsat alene til sektoren for fremstilling af dampkedler fra 2005-2008«.
- 115 For det tredje har sagsøgerne nedlagt påstand om erstatning på 534 000 EUR i medfør af den påståede manglende indtjening, som Idromacchine angiveligt har lidt på grund af faldet i ordrerne på containere, og som svarer til de samlede indtægter, som Idromacchine kunne have tjent fra 2005 til 2008, hvis ikke den anfægtede beslutning var blevet offentliggjort. I denne forbindelse er det tilstrækkeligt at bemærke, således som det allerede er blevet anført i præmis 111 ovenfor, at sagsøgerne ikke har ført noget bevis for, at der er en årsagsforbindelse mellem Kommissionens ansvarspådragende adfærd og Idromacchines faldende omsætning og dermed faldende indtægter.
- 116 Sagsøgernes påstand om erstatning skal derfor forkastes, for så vidt som den vedrører hele den påståede økonomiske skade, som sagsøgerne har beregnet til et samlet beløb på 5 459 641,28 EUR. Heraf følger, at sagsøgernes påstande om udligningsrenter og morarenter af nævnte beløb må forkastes som ubegrundede.
- 117 I lyset af samtlige ovenstående betragtninger må det derfor konkluderes, at dette søgsmål skal tages til følge, for så vidt som sagsøgerne har nedlagt påstand om erstatning for den ikke-økonomiske skade, som Idromacchines har lidt, og i øvrigt frifindes Kommissionen.

Sagens omkostninger

- 118 Ifølge procesreglementets artikel 87, stk. 3, kan Retten fordele sagens omkostninger eller bestemme, at hver part skal bære sine egne omkostninger, hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter.
- 119 Da sagsøgerne delvis har fået medhold, finder Retten under hensyn til sagens omstændigheder, at Kommissionen bør bære sine egne omkostninger og betale to tredjedele af de omkostninger, der er afholdt af sagsøgerne, og at sidstnævnte bør bære en tredjedel af deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Fjerde Afdeling):

- 1) **Europa-Kommissionen betaler en erstatning på 20 000 EUR til Idromacchine Srl for den ikke-økonomiske skade, som dette selskab har lidt.**
- 2) **Den erstatning, der udbetales til Idromacchine, forhøjes med udligningsrenter at regne fra offentliggørelsen den 18. februar 2005 af den anfægtede beslutning til afsigelsen af denne dom til den sats, der er fastsat af Den Europæiske Centralbank (ECB) for de vigtigste refinansieringstransaktioner, forhøjet med to procentpoint.**

- 3) **Den erstatning, der udbetales til Idromacchine, forhøjes med morarenter fra afsigelsen af denne dom, indtil det fulde beløb for godtgørelsen er blevet betalt, på grundlag af den sats, der er fastsat af ECB for de vigtigste refinansieringstransaktioner, forhøjet med to procentpoint.**

- 4) **I øvrigt frifindes Kommissionen.**

- 5) **Kommissionen bærer sine egne omkostninger og betaler to tredjedele af omkostningerne afholdt af Idromacchine og af Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo, som bærer en tredjedel af deres egne omkostninger.**

Pelikánová

Jürimäe

Van der Woude

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 8. november 2011.

Underskrifter

Indhold

Sagens baggrund	II - 7841
Retsforhandlinger og parternes påstande	II - 7846
Retlige bemærkninger	II - 7848
1. Påstanden om erstatning for ikke-økonomisk skade	II - 7851
Idromacchines ikke-økonomiske skade	II - 7851
Den retsstridige handling, som Kommissionen foreholdes at have begået	II - 7851
Om den indtrådte skade	II - 7860
Årsagsforbindelsen mellem den påståede adfærd og den påberåbte skade	II - 7861
Erstatning for den ikke-økonomiske skade, som Idromacchine har lidt	II - 7863
Den ikke-økonomiske skade, som Alessandro Capuzzo og Roberto Capuzzo har lidt	II - 7868
2. Påstanden om erstatning for økonomisk skade	II - 7871
Sagens omkostninger	II - 7878